ලෙඩක් දුකක් හැදුණ විට දොස්තර මහත්තයා දෙවියන් වගේ ය. දොස්තර මහත්තයා වසක් දුන්නත් බොහෝ අදරෙන්නට ලෙඩුන් වන අපට වෙන විකල්පයක් නැත.

ඒ, ලෙඩ ඇඳට වැටුණ විට, අන්ත අසරණයන් වන අපට හිතෙන හැටි ය. ඒත්, දොස්තර අපට බෙහෙත් කළේ අවංක උවමනාවකින් ම දැයි අපට හිතෙන්නේ නැත. අපට ලියා දෙන බෙහෙත් තුණ්ඩුවේ ඇති බෙහෙත් මොන වගේ වසක් දැයි පෙළඳා අසන්නටවත්, අපට හයියක් නැත. ලෙඩුන්ගේ ඒ, නොදැනුවත් කම්නුත්, අසරණකම්නුත්, ඖෂධ මුදලාලිලා ප්‍රයෝජන ගන්නේ ඒ නිසා ය.

දැනටමත් ලොව පුරා අසරණ රෝගීන් ඖෂධ අත්හදා බැලීමේ පර්යේෂණවල ගොදුරු බවට පත්වා ඇත්තේ මේ හේතු මත ය. 'හිමාලි' හැමෑත්තේ පොසොන් පොහොට්ටුවක සඳහන් වෙන අන්දමට ඉන්දියාව, බංග්ලාදේශය වැනි දකුණු ආසියානු රටවල රෝගීහු ඖෂධ අත්හදා බැලීමේ පර්යේෂණවලට නොදැනුවත්වා ම ලක් වී සිටිති.

සාමාන්‍යයෙන් ඖෂධයක් හිපද වූ පමණින් ම එය යම් කිසි රෝගයක් සඳහා හිරිදේශය කළ හොතකි ය. එය ලබාදීය යුතු මාත්‍රාව කොපමණ ද යන්නත්, එහි අතුරු ආබාධ සාර යෙදෙස්වා ගැයන්ත් විවිධ වූ පර්යේෂණ කළ යුතු ය. මෙහි ප්‍රාථමික පර්යේෂණ සිදු කරන්නේ මීයන් වැනි සතුන් ගොදා ගෙන වුවත් අවසන් අදියරවල දී මිනිසුන් යොදා ගෙන ද (ඔවුන්ගේ කැමැත්ත ඇතිව) ඖෂධයේ සාර්ථක බව අත්හදා බැලිය යුතු ය. බරවිර රටවල නම් මෙවැනි ඖෂධ අත්හදා බැලීමේ පර්යේෂණවලට කැමැත්තෙන් සහභාගී වන මිනිසුන්ට දහසින් බැඳි පියලි ලබා දෙන්නේ ඖෂධ නිෂ්පාදන ආයතන සුදානම් ය.

එහෙත්, දැන් ඔවුන් ඒ වෙනුවට ලාභදායී මාවත් සොයා ගෙන තිබේ. ඒ, සංවිධානය වෙමින් පවතින දුප්පත් රටවල මිනිසුන් 'ගොනාට අඳම්මින්' මේ ඖෂධ අත්හදා බැලීම සිදු කිරීම ය. නූගත්කම, අසරණකම සහ දුප්පත්කම නිසා, දකුණු ආසියාවේ මිනිසුන් මේ ඖෂධවලට වැඩිපුර මුහුණ දී සිටිති.

බරවිර බෙංගාලයේ කර්ණාටක ප්‍රාන්තයෙන් මීට හොඳ ම හිදසුනක් ගෙන හැර දැක්විය හැකි ය. එම ප්‍රදේශයේ අමෙරිකානු වෛද්‍යවරු පිපිසක් උපත් පාලනය පිළිබඳව 'පර්යේෂණයක්' සිදු කළහ. ඔවුන් මේ සඳහා පාවිච්චි කළේ මැලේරියාව වැළැක්වීමට දෙන ඖෂධ පෙත්තකි. මෙය ස්ත්‍රීන්ගේ ප්‍රජනන පද්ධතිය තුළට ඇතුළු කිරීමෙන් පසුව, එහි අඩංගු රසායනික ගුණයක් විසින් ස්ත්‍රීන්ගේ පසලෝපීය හාමුවලට (දරු පිළිසිඳ ගැනීමේ සිදුවන්නේ මේ හාමුය තුළ දී ය) හානි කරනු ඉඩක් තිබේ. ඒ ප්‍රතිඵලය එම ස්ත්‍රියට නැවතා ගැබ් ගැනීමක් සිදු නොවීමයි. එසේත් නැත්නම් රසායනිකව වඳ භාවයට පත් කිරීමයි.

සාර්ථක උපත් පාලන ක්‍රමයක් ලෙස මේ ක්‍රමය අමෙරිකානු වෛද්‍යවරයන් විසින් ඉන්දියානු ගම්බද කාන්තාවන්ට හඳුන්වා දෙනු ලැබුවේ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය පවා අනතුරු අඟවීමේ කරද්දී ය. ඊට මෙතුළ වූයේ ඝ්වීතැකුයිත් (Quinqcrine) ලෙස හැඳින්වුණු ඉහත කී ඖෂධය මඟින් පිළිකා ඇති කිරීමේ හැකියාවක් ඇති බවත් හෙළි වීමයි. එහෙත් අමෙරිකානු වෛද්‍යවරයන් කිසේවි ඒ හුදෙක් අත්හදා බැලීමේ පර්යේෂණයක් බව ය.

මේ පර්යේෂණයට ඉන්දියාව, බංග්ලාදේශය, වියට්නාමය ඇතුළු දුප්පත් රටවල ගැහැනුන් දහස් ගණනක් දැනටමත් බිලි වී හමාර ය. ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්වයට හෙණ ගැසුවත් ඖෂධ මුදලාලිලාට දැනෙන්නේ නැත. ඔවුන්ට උවමනා වී තිබුණේ අලුත් පර්යේෂණයක් දියත් කොට එහි ප්‍රතිඵලවල දත වීදුන්නට පමණ ය. මේ ක්‍රියාමාර්ගයට එරෙහිව හිති මාර්ගයෙන් කටයුතු කරන ලෙස ඉල්ලමින් විවිධ ඉන්දියානු සංවිධාන ඉන්දියානු මහ අධිකරණයෙන් ඉල්ලා සිටිය අතර, අධිකරණය මඟින් පැනවුණු තහනම ද නොසලකමින් එය තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක වන බව 'හිමාලි' සඟරාව වාර්තා කරයි.

දෙවැනි උදාහරණය පැමිණෙන්නේ නේපාලයේ සිට ය. අමෙරිකානු වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනයක් ඕගේ කලකට ඉහත දී නේපාලයේ කත්මන්ඩු නුවර හෙපටයිටිස් ඊ රෝගයට එරෙහි, වන්නතක් අත්හදා බලන ලදී. (හෙපටයිටිස් ඊ යනු වෛරෙසයක් මඟින් බෝ වන රෝගයකි. මෙම වෛරෙසය අක්මාවට පැතිරංගු ගර්භනී මව්වරුන් තිදෙනකුගෙන් එක් අයකු මරණයට පත්වන අතර එය පැතිර යන්නේ අපිරිසිදු ජලයෙනි) කෙසේ වෙතත් හෙපටයිටිස් ඊ වෛරෙසය පැතිර යන්නේ අපිරිසිදු ජලයෙන් බැවින්, නගරයේ වැසියන්ට ඕනෙ පිරිසිදු ජල සපිපාදන ක්‍රමයක් ඇති කිරීමෙන්, මෙය වසංගතයක් ලෙස පැතිර යාම වැළැක්වීමේ හැකියාව තිබිණි. එහෙත්, අමෙරිකානු පර්යේෂකයන් ඊට කැමැත්තක් දැක්වූයේ නැත. ඊට හේතුව කත්මන්ඩු නුවර වැසියන්ට පිරිසිදු ජලය ලැබුණ හොත්, රෝගයට ගොදුරු වන පිරිස ඉතා අඩු වීමයි. පර්යේෂකයන්ට

නූගත්කම, අසරණකම සහ දුප්පත්කම නිසා, දකුණු ආසියාවේ මිනිසුන් මේ ඖෂධවාරකයට වැඩිපුර මුහුණ දී සිටිති.

වඩාත් හොඳක් සිය වන්නත අත්හදා බැලිය හැක්කේ වැඩි වැඩියෙන් මිනිසුන් රෝගයට ගොදුරු වන තරමේ ය.

මෙහි ඖෂධවාරකය වන්නේ එය හොවේ. දුප්පත් රටවල මිනිසුන් අසුරෙන් අත්හදා බලා හිපදවන ඖෂධ වෙනුවෙන් වන්නතක්, කෙදිනකවත් ඔවුන්ගේ සුවසෙත සැලසන්නේ නැති බැවිනි. මේ ඖෂධ මඟින් හිරෝගී බව ලබා ගන්නෝ ධනවත් බරවිර රටවල මිනිස්සු ය. දුප්පත් රටවල මිනිසුන් සිය ජීවිත බිලිදුන ලිදය යුත්තේ, බරවිර රටවල මිනිසුන්ගේ සුවසෙත සළකා ය.

ඒඩිස් රෝගය මඩලීම සඳහා විවිධ ඖෂධ මේ රටවලට අත්හදා බැලෙමින් පවතී. ඒඩිස් වෛරසය මර්දනය කිරීමට හිපද වූ මෙවැනි වෙන්නත් පිළිබඳව ඉන්දියානු වැසියන් යොදාගෙන පර්යේෂණ කරන්නේ ද අමෙරිකානු සමාගමකි.

මෙහි දී පර්යේෂණයට යොදා ගැනෙන පුද්ගලයෝ කාණ්ඩ 2 කට වෙන් කෙරෙති. ප්‍රතිකාරක කාණ්ඩායම හමී වූ ඉන් වඩි කණ්ඩායමකට සැබෑ වන්නත ලබා දෙන අතර පාලක කාණ්ඩායමට ලබා දෙන්නේ වාසප වන්නතකි. කාණ්ඩායම් දෙකට ම ආරක්ෂකාරී ලෙස ලිංගික සම්බන්ධතා පවැවැන්වීම පිළිබඳව උපදෙස් දෙනු ලැබේ. පොතේ හැටියට වන්නත සාර්ථක නම් හියම වන්නත ලබාගත් ප්‍රතිකාරක කණ්ඩායමේ පුද්ගලයන්ට වඩා, වන්නත ලබා නොගත් පාලක කණ්ඩායමේ පුද්ගලයන්ට ඝෂඩ වෛරසය ආසාදනය වීය යුතු ය. එසේ වීමට නම් ඔවුන් ආරක්ෂකාරී නොවන ලිංගික සබඳකම් පවැවැන්විය යුතු ය. පර්යේෂකයන්ට ද උවමනා තරන්නේ එයයි. වැඩි වැඩියෙන් ආරක්ෂකාරී නොවන ලිංගික සබඳකම් පවත්වමින්, ඒඩිස් වෛරසයට වැඩිවැඩියෙන් මිනිසුන් ගොදුරු වූ තරමට ම ඉහත කී වන්නතෙහි සාර්ථක අසාර්ථක බව ඔවුන්ට මැයිය හැකි ය.

වෙනත් ඕනෑම ක්ෂේත්‍රයක මෙන් ම වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දී ද සාර්ථක ක්‍රියාවේ යෙදවීය යුතු වන්නේ මෙවැනි දෑ වැළැක්වීමට ය. එහෙත් මීල මුදල් ගොදුරු වූ තරමට ම ඉහත කී වන්නතෙහි සාර්ථක අසාර්ථක බව ඔවුන්ට මැයිය හැකි ය.

සංවර්ධනය වන රටවල සැලිය සම්පත් සූරා කන අමෙරිකාව ඇතුළු බරවිර ධනවාදී රටවල් දැන් දුප්පත් මිනිසුන්ගේ හිරෝගීකම ද සූරා කන තවදුර් ඉහත කී උදාහරණවලින් පසාවදිලි වේ.

මේ තොරතුරු සඳහන්වා තිබුණු 'හිමාලි' සඟරාවේ හැටියට දකුණු ආසියානු රටවල් අතරින් මේ ආකරයට ඖෂධ අත්හදා බැලීමේ ගොදුරක් බවට තවමත් පත් වී නැත්තේ ශ්‍රී ලංකාව පමණ ය. එම සඟරාවේ ශ්‍රී ලංකාව හඳුන්වා දී තිබුණේ සදාචාරාත්මක ඊවයින හෙවත් ඈවසස්ක සිස්ටම් යනුවෙනි. එහි වැඩිදුරටත් සඳහන්වා තිබුණේ ශ්‍රී ලංකාවේ දී මෙවැනි පර්යේෂණයක් සිදු කිරීමට නම් ඕනෑ ම ඒජාතික සමාගමක් අවශ්‍යතා 3 ක් සම්පූර්ණ කළ යුතු බව ය. පළමුවැන්න පර්යේෂණය අදාළ මාතෘකාව ශ්‍රී ලංකාවට අදාළ වීය යුතු ය. දෙවැන්න පර්යේෂණය සඳහා තොරතුරු රැස් කිරීමට බරවිර රටවල දී නොහැකි වීය යුතු ය. (එහම් අදාළ පර්යේෂණ ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටක හැර බරවිර රටවල සිදුකිරීමට හැකියාවක් නැති වීමයි) තුන්වැන්න අදාළ වීෂය ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණයට අදාළ වූ තාක්ෂණික දැනුම ශ්‍රී ලංකාවට නොතිබීම ය.

කිසියම් වූ පර්යේෂණයක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිදු කිරීමට අවශ්‍ය නම් ඉහත සුදුසුකම් 3 ම එම පර්යේෂණය සපුරාලිය යුතු ය. ඒ හැරෙන්නට ශ්‍රී ලංකාවේ සියලු ම වෛද්‍ය විද්‍යාල සහ වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනවල සාරවර්ත කම්පූ පිහිටුවා අැති අතර, වෛද්‍ය සාරවර්ත මවලට පරිහැරිව යම් කිසි පර්යේෂණයක් සිදුවනවා නම් එය වැළැක්වීමට හේතුව ශ්‍රී ලංකාමක වනු ඇත.

ඉන්දියාවට වඩා ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින මේ තත්වයට හේතුව ශ්‍රී ලංකා සංඝ සාමජික වශයෙන් උගත්කමින් සහ සාක්ෂරතාවයෙන් වැඩිවීම බව ද 'හිමාලි' සඟරාවේ සඳහන් වේ.

කෙසේ වෙතත්, තුන්වැනි ලෝකයේ රටවල් සියල්ල ම ශ්‍රමණය කර ගැනීමට මාන බලමින් සිටින බරවිර බහු ජාතික සමාගම්වල ඇඟිට හැඳෙදාමත් අසු නොවී සිටීම ද දුෂ්කර ය. එබැවින්, ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටක බලධාරීන්ගේ වගකීම වීය යුත්තේ, තවදුරටත් කල්පනාකාරීව කටයුතු කිරීම ය. ■

ඉන්දීවර් අත්තනායක

මව් බිමේ හඬන්නේ...

දිතු තිසැරියාවෝ සිදුවුණු ආ අතිනි
ඔබ ඔය බලා ඇති බව සිහිවර සිතුනි
අමතක වුරන් නැත ඔබ රොහොකත සිතිනි
එමෙන් ඔබගෙ තොරතුරු කොහොමද ඉතිනි

වැඩ පලු අදිග වීය එය බිම ගුතුළ අත
අදුකුත බිහර දොලොස් පුරුදු කරන ගෙත
ලිදුවුනි තොරත් සැරසිලි සතසන්න ගෙත
මෙබඳින රෙසෙස් ගොනාවට දෙවෙනි නැත

සුදුමල් ඇටිවැස්ස දලාකින දරාගෙන
සුදු පැසෑ වතින් මුදුවල ඝරසන්ගෙන
සුදු පොතඟලට යන කැම පිරිවරාගෙන
සුදු හැන්නෑනි දුටුමම සිත මරාගෙන

අඳුරෙම ආවදේ අඳුරෙම ගෙට එම රෝ
පැය දොළහකම වෙස, පවතම මොහොතට
කාලය කැමති නැත කාලය කතන්දර
ලොකු ලොකකිය යන ගෙඩි නැතිවුනාදාට

කාමිත කලා පුබුදුවා හැමුමට උස්සා
කවදත් රෙහෙසුන ඉගත පන්සලට පිස්සා
නව ආරධනා පන්සලයක් හැසා ගස්සා
'කන්සත' නමින් පදිදින කළ එළි වැස්සා

ඔහුවත් මඳදු අයියා මට හමුවුවේ
උදදානයෙන් ඔහු ඔබ ගැනයෙ කියේ
ලුගසතුන රෙහෙසුන රියන්ගෙ රැකියාවේ
රස හර කියයි ඔහු රෙහෙගෙයි රහසැයේ

මොහෙවර නිමා කළ ආනාපති ඇත්වේ
පානක පෙරවරා ගෙනගිඳු අගැයුවේ
නව ඝාදපා පිළිබඳ පවසින රාවේ
තවමත් ගනයෙන හරි තොරතුරු එළි වුවේ

කීකල සමය මෙළවන පුර පෙළගසන
මිඳලුම් පටල එකිනෙක ඒකි ගලගසන
ඔබ අත රැඳුනු උසුනුම පිය සලගසන
එනතුරු ඕවම නැගන මඟ බලගසන

හිම බිමේ අයියන්ඩිට...

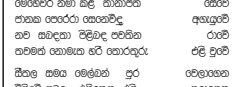

ගෙනගසක රැඳගු ඔබ තොරතුරු ලිපිය ලොව
රසකවම මිඹර වීනඳලු හඳවතෙහි තබා
කවිරැස් අතින ඔබ ගැන එය කියමි නොබා
කවිරසක වෙළිව ගුණන කවි වරම ලොව

මව්බිම වෙසක් තොරතුරු රස ගෙනාවේ
දහමින් දැහැමි යුගයක බිඳිලුනාවේ
ගියතුන් පොතකින පෙරාව වන්දනාවේ
ඔබ ගොගසතකස ඔබ වීය කළුනගාවේ

පිටිවර සමග පිවසුම් පෙළ ජයගන්තු
කිතුරෙදිදුම ලොවුන්ගේ කරුණු තොරතු
එනසුදු නවක සිතු පරදුර පිළිගන්තු
කොල නැසෑ තවම ජපදුර කරසව පුන්තු

දින ගතනක්ම ලොකු අයියා කොළඹ යමින්
රතු ගොගසාගුරන ඝා එකතුව වෙහෙස වෙමින්
කතන්ත එකක සැමරෙන 'දිදුලඹර' නමින
නිමැදුනු අතුරු නරගිනන්ට ගිගයම පෙමින

සාමය යොගෙන රට කැම තැන කොළඹයෙ
කන්කත වෙලා නැත තවමත් ප්‍රිමියෙ
අරියසුරුන්ගේ කවිරැස් පෙන්වමි බලය
අපගේ අයම ඔබ කළඹවෙල මුලය

දිව රෑ දොකකි කොධි කාගත් මෙන්ත්‍රයය
උසුනුම නැති අයි පිළිබඳ සන්ත්‍රයය
දාතුරා ලාවගනවල ගොඳඟැටි පන්නරය
පඹ ගාලකධි අද පාලන තන්තරය

ලද උපදේශින නැන්දැයි මාගෙ දෙන්නා
දරු පමිලයට අද අවසෑන් පිළ ගුන්නා
නිවසක හලා ඔවුනට ගිමි කර දුන්නා
එ හැම දෙකම අයියන්ඩිට පිං දුන්නා

දැයවන්නා ඔය ඉදුරටත් ප්‍රගතතා
පිසරන කාතුන් ගැටි අළුගොගන දාපා
මතගොට කැගසනවිට පෙර දසකක ඇපා
උසුනුම දැගන්නා පරදාලන සිත

ජගත් වෙත්තසිංහ